

Spansk soldat i familien

23. september 2016

I forbindelse med Napoleonskrigene i starten af 1800-tallet var der en del franske og spanske soldater i Danmark. En af dem med navnet Augustin Miquelsen blev gift ind i min familie!

Familiesammenhæng

3 x tipoldeforælder: Nicolay Jacobsen & Anne Markusdatter

2 x tipoldefar: Markus Nicolaisen (1781-1842) søster: **Ane Marie Nicolaisdatter & Augustin Miquelsen**

Tipoldemor: Nikoline Markusdatter (1822-1903)

Oldemor: Ane Kirstine Hansen (1860-1948)

Farfar: Niels Peter Jørgensen (1883-1974)

Far: Otto Jørgensen (1916-2008)

Arne Bjørn Jørgensen (1949)

Den historiske baggrund

Under Napoleonskrigene var Danmark allieret med Frankrig og Spanien, både pga. det britiske angreb på København i 1801 og beslaglæggelsen af den danske flåde i 1807. Men det var også i håb om at vinde de skånske provinser (Skåne, Halland og Blekinge) tilbage med fransk og spansk hjælp. En del af den spanske hær opholdt sig derfor på Koldinghus og på den fynske side af Lillebælt.

Natten mellem den 29. og 30. marts 1808 udbrød der brand på Koldinghus, da de spanske lejetropper fyrede for hårdt i kaminerne. Til trods for at der var brandposter, nåede de ikke at opdage branden, før ilden havde bredt sig. De søgte derefter at redde mennesker frem for at redde slottet.

Branden ødelagde så store dele af slottet, at man fuldstændig opgav at genopbygge det.

Koldinghus brænder

Akvarel ca. 1996 af Roald Als. Privateje

Fra Wikipedia

Augustin Miquelsen

Augustin Miquelsen blev født ca. år 1786 i Spanien, og han var spansk soldat.

Augustin er søn af en Miquel i Spanien, men det har ikke været muligt at finde yderligere oplysninger om hans spanske familie.

Han kom til Danmark med den franske Armé under prinsen af Ponto-Corvo i år 1808. Prinsen var den senere svenske konge Karl XIV.

Det spanske regiment Princesa ankom til Fyn den 27. maj 1808:

- bat. 3. kompani i Fønsskov, Sparretorn, Føns, Ydby og Ronæs.
- bat. 4. kompani i Middelfart.

Den 7-8. august samledes regimenterne Princesa, Xamore og Almanza i Middelfart og marcherede til Nyborg, hvor de kom ombord i engelske skibe. De franske tropper forlod derefter Fyn den 27. september 1808.

Omkring 13-14 spanske soldater valgte at forblive i Danmark, da det spanske korps blev trukket hjem. De var egentligt ikke desertører men absententer. Det er et fænomen, som man træffer i alle krige, hvor soldaterne i længere tid har opholdt sig i et andet land. En del er tiltrukket af naturen eller den sociale struktur, men især erotikken spiller en rolle, og sådan har det også været i dette tilfælde.

Forholdet omkring de spanske soldater var også helt modsat mange år senere, hvor der under 2. verdenskrig var mange tyske soldater i Danmark, og mange af dem forelskede sig i danske piger. Tyskerne var i Danmark som fjender, mens de spanske soldater var her som venner, og derfor blev der set helt anderledes venligt på forholdet mellem de fremmede spanske soldater og de danske piger.

Spanske infanterister, en muldyrdriver og et muldyr. Kobberstik af brødrene Christoph og Cornelius Suhr 1807-1808. Fra Museet på Koldinghus

Ane Marie Nielsdatter og hendes familie

Augustins kæreste og senere kone Ane Marie Nielsdatter blev født i 1788 som barn af mine 3 x tipoldeforældre Anne Markusdatter (1745-1822) og Nicolay Jacobsen (1745-1790). Anne og Nicolay blev gift i Gelsted kirke den 9. november 1772, og de fik sammen 7 børn, hvoraf Ane Marie var den yngste.

Nicolay var i 1787 husmand og skrædder i den lille sydvest fynske by Husby, der ligger ud til Lillebælt syd for Middelfart.

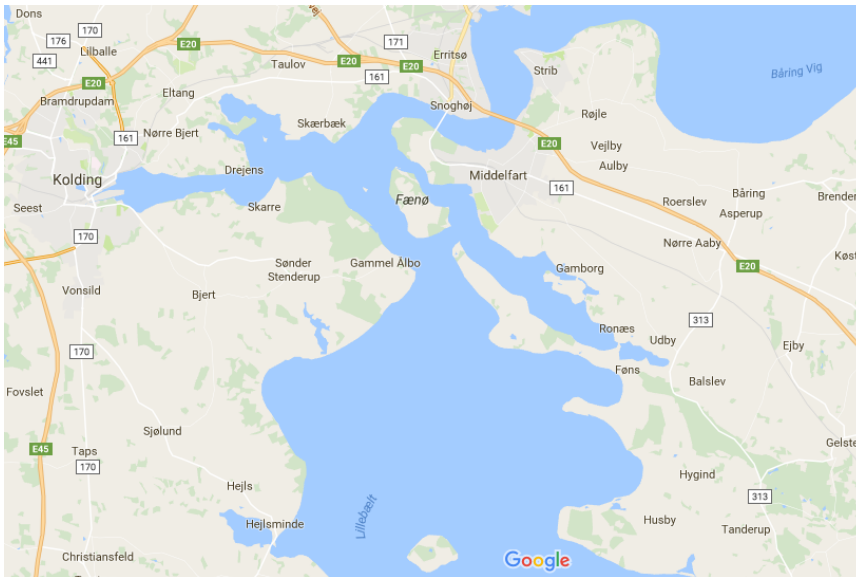

Husby kirke

Nicolay døde i en alder af kun 45 år i april 1790 og den 29. september 1790 afholdt Wedellsborg Gods skifteforretning efter Nicolay Jacobsen.

Arvingerne var enken Anne Marcusdatter og deres fælles børn:

1. Jacob Nicolaysen, 12 år,
Han blev gift og blev husmand, bondeskrædder og daglejer i Vejby
2. Friderich Nicolaysen, 11 år
Han blev snedker
3. **Marcus Nicolaysen**, 9 år
Min 2 x tipoldefar. Han blev gift og var først skrædder og siden Interims vejpiqveur (vejbetjent). I 1843 blev han afskediget som vejbetjent, og den 11 december 1843 hængte han sig i loen, vistnok af tungsind
4. Hans Nicolaysen, 3 år
Hans blev gift, og levede som husmand og musikanter i Husby.
5. Anne Chatrine Nicolaysdatter, 17 år
Anne Catrine blev gift med Peder Kjeldsen og boede i Hjerup
6. **Juliane Nicolaysdatter**, 6 år
Juliane boede hjemme hos moderen og stedfaderen
7. **Ane Marie Nicolaysdatter**, 2 år
hun blev gift med den spanske soldat.

Husby og Kolding m.v. Fra Google

Maps

Efter Nicolays død giftede min 3 x tipoldemor Anna Markusdatter sig straks igen, som det var skik og brug den gang. Det var ikke økonomisk og praktisk muligt at sidde som enke med 7 små børn. Så omkring slutningen af 1790 giftede hun sig med Niels Nielsen, der var født i Husby i 1744. Han var husmand med jord og desuden savskærer. De fik ingen fælles børn, men de havde jo også 7 at opdrage, og Anne var 45 år, da de blev gift.

Anne Markusdatter døde den 23. marts i Husby, og hun blev begravet på Husby kirkegård den 28. marts 1822. Hun nåede således at opleve hendes datters første mange år med den spanske soldat, og at være sammen med de 4 første af deres børn – hendes børnebørn.

Ane & Augustin

Augustin Miquelsen blev tilbage på Fyn, da den spanske hær trak sig tilbage, for han havde forelsket sig i en pige fra egnen. Hæren gennemsøgte systematisk landet efter soldater der absenterede, men det lykkedes Augustin Miquelsen at undslippe ved at gemme sig i et hult træ i nærheden af Weddellsborg slot, hvor hans elskede Ane Marie Nicolaisdatter var ansat som kammerjomfru for grevinden på Wedellsborg. Hun bragte mad ud til sin elskede Augustin om natten når det var sikkert. Da hæren havde trukket sig tilbage, kom han ud af sit skjulested og blev præsenteret for Greven og Grevinden af Weddellsborg.

Ane Marie havde lært ham lidt dansk, og hun havde udvirket, at han fik foretræde greven. Augustin kastede sig på knæ for greven og bad om nåde efterfulgt af en bøn om at måtte få lov til at tjene dem, ligegyldigt i hvilken som helst stilling, det måtte behage greven at bruge ham.

Greven tilgav ham og gav han en stilling som kammertjener ved sit gods.

Ane og Augustin blev gift omkring 1809-1811 Husby. Den præcise dato kan ikke fastslås, da kirkebogen for Husby fra før 1813 er brændt.

Wedellsborg Gods. Fra Wikipedia

Augustin og Ane Marie fik sammen 5 børn:

1. Frederik Ludvig Augustinus, født 17. november 1813. Smedemester i Odense.
Han er opkaldt efter arbejdsgiveren greven af Wedellsborg. Han blev gift med Ane Kierstine Madsen

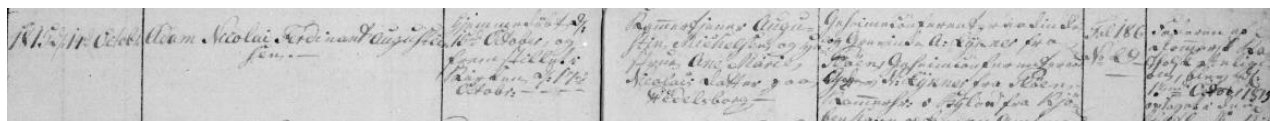

Klejnsmedemester Frederik Ludvig Augustinus, f. 17/11—1813, og Hustru Ane Kierstine Madsen, f. 8/4—1815.

Fra Augustin Miquelsen slægtsbog

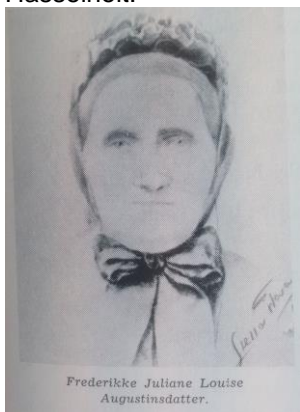
2. Adam Nicolaj Ferdinand Augustinussen, født 14. oktober 1815.
Han blev gift med Ane Kirstine Sandersdatter og døde i en alder af 35 år som krøbling. Fra Husby kirkebog den 14/10 1815 ses følgende indførelse:

Adam Nicolaj Ferdinand Augustinussen, hjemmedøbt d.15. oct. og fremstillet i kirken d. 17. oct.. Forældre: Kammertjener Augustin Michelsen og hustru Ane Marie Nicolajsdatter på Wedellsborg. Faddere: Gehejmeconferentzråd Lykner i Pløen og hustru, Kammerherre von Bülow, København og baron, amtmand A. Wedell, Wedellsborg.

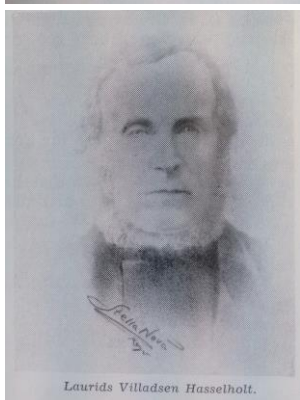

Adam Augustinus dåb fra Husby kirkebog

- Frederikke Juliane Louise Augustinsdatter, født 24. marts 1818, død 4. juni 1897. Landmandskone i Dybe. Hun er opkaldt efter grevinden på Wedellsborg. Hun blev gift med Laurids Villadsen Hasselholt.

Fra Augustin Miquelsen slægtsbog

Fra Augustin Miquelsen slægtsbog

- Hans Nicolaj Mikkelsen, født 2. december 1820, død 13. februar 1862. Smed i Føns. Giftede sig med Maren Pedersdatter.
- Ane Marie Augustinsdatter, født 23. januar 1825. Hun blev gift som 36-årig med husmand Johan Frederik Jørgensen i Hjerup, og døde den 10. december 1888.

Fra katolik til protestant

Den 30. september 1815 overgik Augustinus fra katolicismen til at blive protestant. Dette fremgår af kontraminiestrialbogen for Husby, og den er bl.a. underskrevet af biskoppen, sognepræsten og naturligvis af Augustinus Miquelsen selv. Det er ret usædvanligt, men også naturligt, da han havde valgt at leve sit liv i det protestantiske Danmark og med en dansk kone.

Hos greven og grevinden af Wedellsborg

Augustin blev som sagt ansat som kammertjener for kammerherre Ludvig Frederik Wedell på Wedellsborg Gods i 1810, og den stilling beholdt han frem til 1819.

Lensgreven var Ludvig Frederik Wedell-Wedellsborg (25. oktober 1753 på Wedellsborg – 7. oktober 1817 sammesteds), og han var en dansk lensbesidder, godsejer og amtmand. Wedellsborg er i dag stadig ejet af slægten Wedell-Wedellsborg.

Ludvig Frederik Wedell-Wedellsborg. Fra MyHeritage

Frederikke Juliane Louise Wedell (1755-1833). Fra Wikipedia

Fra 1819 til og frem til sin død i 1828 var Augustin tjener og husmand og han tjente på Billeskov gods, hvor grevinden opholdt sig efter sin mands død i 1817

Ægteparret Ane og Augustin fik fæste i et lille hus kaldet Tinghuset i Hjerup. Det havde Augustin i fæste efter Hans Carlsens enke, ifølge fæstebrevet fra den 3. august 1825. Der hørte meget lidt jord til fæstet, så deres indkomme kom fra stillingen hos grevinden.

Billeskov Gods omkring år 1900. Fra Wikipedia

Augustins død

Augustin døde den 3. juni 1828 i Tinghuset i Hjerup sogn. I kirkebogen blev anført, at dødsårsagen var brystsvaghed, og det drejer sig antagelig om tuberkulose, som var meget udbredt på det tidspunkt.

Fra skifteprotokollen side 93 fra Wedellsborg fremgår følgende:

Skifte efter afdøde Augustin Mikkelsen:

Anno 1828 3. juni anmeldt at husmand Augustin Mikkelsen, født i Spanien, af Hjerup ved døden er afgang. Enken Ane Marie Nicolajsdatter med 5 umyndige og fælles børn.

Anno 1828 den 30. august indfandt underskrevne landvæsenscommisær forvalter Evers ved grevskabet Wedellsborg sig i Hjerup by, Kierte sogn, der at skifte og dele efter husmand Augustin Miquelsen, som døde 3. juni d. år, og i hvilken tid enken i medhold af de kgl. anordninger har hensiddet i uskiftet bo. Enken Ane Marie Nicolajsdatter med lavværge hendes forlovede Hans Jacobsen af Hjørte var

nærværende og angav den afdødes arvinger at være sammenavlede børn, nemlig 1. en søn, Frederik Ludvig, 14 år, 2. en søn, Ferdinand, 12 år, 3. en datter, Juliane, 10 år, 4. en søn, Hans Nicolaj, 7 år, og 5. en datter Ane Marie, 3 år. For disse børn blev gårdmand Lars Rasmussen af Hjerup beskikket til værge, da der ikke gives nogen på fædrene side af slægten her i landet.

Som vitterligheds og vurderingscommisær sognedegn Chr. Hoest og Jeppe Hansen af Husby og der blev registreret og vurderet som følger:

Husets værdi 138 rdl. (mandens gangklæder i uldent og linned vurderet til 20 rdl.)

Enkens gæld til dels vedr. begravelsen 20 rdl.

Ny mand

Ligesom sin mor, så giftede Ane Marie sig straks efter Augustins død. Som det fremgår af ovenstående skifte, så var hun allerede forlovet med væver Hans Jacobsen ved behandling af skiftet efter Augustin, og Ane Marie og Hans blev gift den 13. september 1828 i Hjerup kirke.

Hans Jacobsen blev født i 1802 i Tanderup, der er nabosogn til Husby, og han var husmand og væver. Parret bosatte sig i Bålg lige syd for Husby, og de fik sammen 3 børn:

1. Augustin Hansen, født den 19. august 1829
2. Jacob Hansen, født den 11 juni 1831
3. Niels Hansen, født 1834

Ane Maries død

Ane Marie døde den 27. september 1868 i Hjerup som aftægtskone. Hun blev 81 år gammel, hvilket var en høj alder på det tidspunkt.

Efterkommere

Jeg har været heldig med at få fat i slægtsbogen om Augustin Miquelsen via en antikvariathandler i Vordingborg. I bogen er store dele af slægten beskrevet, og der er i alt fremfundet 400 direkte efterkommere til Ane Marie og Augustin, nemlig 191 kvindelige og 209 mandlige. Desuden er der fundet oplysninger om 173 ægtefæller.

Bogen er udarbejdet i 1957, og flere fra slægten har udtrykt planer om, at opdatere slægtsbogen frem til i dag.

Kilder

- Folketællinger
- Kirkebøger
- Slægt & Datas diskussionsforum
- Slægtsbogen " Slægtsbog for slægten efter spanieren Augustin Miquelsen" Århus Amtstidendes Bogtrykkeri 1957, hft., 129 pp incl. en komplet slægtstavle.
- Årbog for Historisk Samfund for Odense og Assens amter 1928 (bind 4, side 403): Småtræk fra de franske og spanske troppers ophold på Fyn 1808.
- Fæsteprotokoller for Wedellsborg gods
- Skifteprotokoller for Wedellsborg gods
- Wikipedia
- MyHeritage
- Slægtsforsker Flemming Storgaard
- Slægtsforsker Jacob Augustinus
- Museet på Koldinghus
- Google Maps

Arne Bjørn Jørgensen